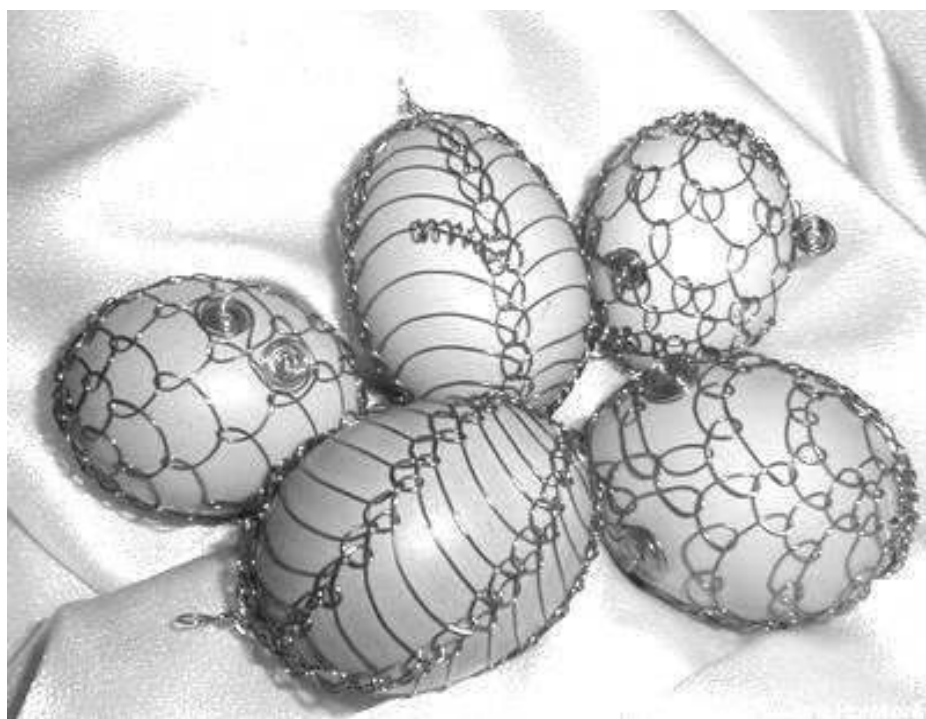


SPOJIL

SPOJILSKÁ DRBNA



„aneb co jsme slyšeli,
povídáme dál“

MK ČR E 11466

ROČNÍK 5
číslo 2, duben 2004

Po modrém pondělí a žlutém úterý přichází první den ze svatého - pašijového týdne a je to sazometná středa.

SAZOMETNÁ STŘEDA

Je to středa před Božím hodem velikonočním. Říkalo se jí škaredá, černá nebo sazometná, protože se vymetaly komíny.

Podle lidového obyčeje se nesmíte škaredit a mračit, jinak se budete mračit po všechny středy v roce.

ZELENÝ ČTVRTEK

Název je možná odvozen od zeleného mešního roucha, které se v ten den užívalo. Jedla se jen zelená strava – špenát, zelí, aby byl člověk zdravý po celý rok.. Jedná se o převzatý zvyk z židovské slavnostní večeře Pesach – připomínající jejich vyvedení z Egypta. Jedná se o mnohem starší zvyk, než nošení zeleného obřadního roucha, proto může onen název pocházet i odtud.

Kostelní zvony zní na Zelený čtvrtek naposledy, znovu zazní až na Bílou sobotu.

Podle tradice :

Když zazní zvony naposledy, máte si zacinkat penězi, aby se vás držely celý rok. Někde se zvoní paličkou o hmoždíř, aby stavení opustil hmyz a myši.

Kdo sní před východem slunce pečivo namazané medem, je chráněný před uštknutím hadů a před žihadly vos.

Pekly se jidáše, zvláště tvarované obřadní pečivo z kynutého těsta. Pokud se jedly potřené medem, opět měly být pro zdraví.

Nemá se o Zeleném čtvrtku nic půjčovat a s nikým se nehádat, aby se Vám všechny hádky vyhýbaly a naopak peníze si k Vám cestu našly.

VELKÝ PÁTEK

V katolické liturgii je dnem smutku, nebyly bohoslužby, jen se zpívalo a četly se texty. Součástí pobožnosti bylo odhalení a uctění svatého kříže. Výzdoba kostela je chudá, žádné květiny, žádné svíce na oltáři, písně se zpívají bez doprovodu varhan a zvony mlčí.

Velký pátek je také postním dnem – postem od masa a újmy v jídle.

Pověsti:

Na Velký pátek se děly zázraky a země měl magickou sílu. Otevírala se, aby ukázala své poklady. Poklad označovalo světýlko nebo kvetoucí nebo zářící kapradí, otvor ve skále, ze kterého vycházela záře. Na souš vycházeli vodníci a proháněli se na koních. Podle pověsti se i na chvíli otevřela hora Blaník

Zvyky:

Vstávalo se před východem slunce, lidé se chodili mýt do potoka, aby se chránili před nemocemi. Někde se chlapci potápěli a snažili se ústy vytáhnout kamínek, který pak hodili levačkou za hlavu, to je mělo ochránit před bolením zubů. Ani v tento den se nesmělo nic půjčovat, protože půjčená věc by se mohla očarovat. Věřilo se hodně na čarodějnice a uhranutí. Nepralo se prádlo, protože by se prádlo namáčelo místo do vody do Kristovy krve.

BÍLÁ SOBOTA

Jelikož jsou při obřadech vigilie křtění novokřtenci, kteří nosí bílé roucho, je též možno, že název pochází odtud. Bílé roucho je znakem čistoty, připomínající smytí hříchů křtem. Ve starém křesťanství nebyla dnem liturgickým, konala se jen noční bohoslužba - vigilie. Před ní se posvětil oheň, od kterého se zapálila velikonoční svíce - paškál. Skončením Bílé soboty skoncoval také dlouhotrvající půst.

Zvyky:

Z ohořelých dřev se vytvářely křížky a nosily do pole, aby bylo úrodné. Někde se uhlíky dávaly za trám do domu, aby ho chránily před požárem. Na Bílou sobotu se také uklízelo, bílilo. Připravovalo se a chystalo na slavné Vzkříšení, na Hod boží velikonoční, obřadní i sváteční pokrmy, pekly se mazance i velikonoční beránci, pletly se pomlázky z vrbového proutí a nebo vázaly březové metličky a zdobila se vajíčka.

Tento den se provádělo svěcení velikonočních pokrmů - beránek, mazanec, vejce, chleba, víno. Na Chodsku se posvěcené jídlo jedlo v kostele ve stoje. Ve východních Čechách dal hospodář kus svěceného mazance, vejce a víno poli, zahradě a studni, aby byla úroda, voda a dostatek ovoce. Pečou se velikonoční beránci.

Toho dne je pomlázka, velikonoční hodování, mrskut. Chlapci chodí dům od domu za děvčaty se spletenými pomlázkami většinou z vrbového proutí zdobené stuhami. Šlehaří dívky a vinšují, za to dostanou malovaná vejčka. Toto základní schéma má řadu variant. Někde je zvykem, že s pomlázkou chodí děvčata, jinde polévají chlapce vodou.

ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ ප්‍රගුණවූ

To bylo již odpradávná symbolem plodnosti, úrodnosti, života a vzkříšení, v předkřesťanských dobách bylo někde dokonce dáváno do hrobu k mrtvému. Zvyk konzumovat vejce v době svátků souvisel pravděpodobně i s postem, který velikonocům předcházel a při kterém se vejce jíst nesměla ve spojení s lidovou tradicí vznikl zvyk zdobení vajíček doprovázený řadou obřadů a pověr. Vejce něco skrývá, je jako zamčený hrob, ve kterém je přesto ukryt život . Symbolem nového života je již od pohanských dob.

- aby byla děvčata zdravá, pilná, a veselá celý rok ,
- předání svěžesti, mladosti a zdraví mladého proutku ,
- hospodář vyšeהל čeládku, aby nebyla líná.



Hody, hody doprovody, já jsem malý zajíček,
utíkal jsem podle vody, nesl kopu vajíček.
Potkala mě koroptvička, chtěla jedno červené,
a já řekl ne, ne, ne.

Tam za vodou za lesíčkem,
mám já strýčka králíčka,
tomu nosím každým rokem
malovaná vajíčka.

Já jsem malý koledníček, tetičko
přišel jsem si pro červený vajíčko.
Pro vajíčko červený, pro koláč bílý,
jsem-li já vám, tetičko,
koledníček milý?

ze Šumperecka

Hody, hody doprovody,
dejte vejce malovaný!
Nedáte-li malovaný,
dejte aspoň bílý,
šak vám za to slepička
snese zase jiný,
V komoře v koutku,
na zeleném proutku.

z Hradecka


Já jsem malej koledníček,
Já k Vám jdu,
dáte-li mě pár vajíček,
rád vezmu.
Nemáte-li červený, dejte bílý,
však Vám za ně slepička snese jiný.
Na peci v koutku,
na zeleným proutku,
než se proutek otočí,
ať se korbel natočí.
Pijte páni, pijte, jen se neopijte,
a nám taky připijte,
až já budu mládenec,
Připiju Vám i s věncem.

z Čech



posilu. Všichni popíjeli výborné víno a skvěle se bavili, takže se nám to protáhlo až do pozdních nočních hodin.

Ráno, když jsme se vyspali, probudili jsme se do nádherného slunečného sobotního dne. Nasídali jsme se a vyrazili jsme na cestu k domovu. Zpáteční cestu jsme pojali jako výlet a projeli jsme také několik zajímavých míst a na některých jsme i zastavili. V autobuse jsme také zpívali a užívali si jízdu krásnou prosluněnou krajinou.



Po návratu do Spojila kolem třetí hodiny odpoledne jsme ještě zašli na oběd do hospůdky a pak jsme se už museli rozloučit. Všem se tento zájezd moc líbil a byli moc rádi, že mohli strávit začátek víkendu tak příjemným způsobem a především se setkat s přáteli v příjemném prostředí moravského sklípku. Všichni bychom podobnou akci rádi absolvovali i za rok a už nyní se na to těšíme.

Starosta SDH obce Spojlil
Ing. Jan Meloun

ਭਰੁ ਏਯੋ ਕੇਯੋ ਸਹਿ ਭਰੁ ਏਯੋ ਕੇਯੋ ਸਹਿ ਭਰੁ ਏਯੋ ਕੇਯੋ ਸਹਿ ਭਰੁ ਏਯੋ ਕੇਯੋ ਸਹਿ

DĚTSKÝ KARNEVAL

za soutěž, dostal každý účastník balíček, který byl vylosován v tombole.

Netradiční zdobení vajíček

Kropenatá vajíčka

Obarvení je snadné. Trochu barvy na vajíčka dáme na mikrotenovou rukavici a čerstvě uvařené, ještě horké vejce v ní převalujeme sem a tam , až je skořápka kropenatá. Toto barvení provádíme nad miskou či talířem, protože částčky barvy padají.

Takto ozdobená vajíčka položíme do „hnízdečka“ - na ošatku vyloženou slámou .



Vajíčka jako puzzle

K tomuto způsobu zdobení vajec je třeba cit v konečných prstech. Abychom získali potřebnou mozaiku, je třeba natvrdo uvařené vejce co nejpestřeji pomalovat. Když uschne, oloupeme skořápku ve větších kouscích. Odstraníme vnitřní blánu a rozlámeme na malé kousky. Ty pak natřeme lepidlem a pinzetou kousek po kousku nalepíme do ozdobných ornamentů na sádrová či natvrdo uvařená vajíčka. Tato vynalézavá kreace je velmi působivá, když vajíčka dáme na bílou mísu spolu s jednobarevnými vejci a několika jarními květy.

[illegible]

Kompost je ekologická popelnice

Zbytky jídla i úrody nemusí končit v popelnici. Je zbytečné platit za jejich odvoz. Biologický odpad má končit v kompostu, alespoň pokud bydlíte v rodinném domku. Odpadnou vám výdaje za popeláře, a navíc získáte ještě kvalitní humus.

Kompost je krásnou ukázkou koloběhu látek v přírodě. Mrtvý materiál je za pomoci kyslíku, vody a větších i okem neviditelných organismů rozložen na jednotlivé složky. Ty pak mohou být využity živými rostlinami. Tím se kruh uzavírá. Mezi organismy, které mají rozklad na starosti, patří bakterie, houby a mnoho bezobratlých, včetně dobře známých žížal. Těch je v půdě ohromné množství, a tak ve svém trávicím ústrojí společně vyprodukují tuny humusu. Do nově založeného kompostu se potřební pomocníci nastěhují sami. Přesto lze lepšímu startu napomoci trochou starého kompostu, ve kterém je již obsažena celá armáda "rozkladačů".

Co prospívá

Kompostu prospívá provzdušnění, které vylepšuje a urychluje rozklad. "Při překládání obden v prvních čtrnácti dnech a po jejich uplynutí jednou týdně může být humus zralý již za dva měsíce. K tomuto postupu je nezbytná pomoc geotextilie, kterou se kompost překryje. Propouští vzduch, ale ne vodu a napomáhá udržení správné teploty, která je ze začátku značně vysoká kolem šedesáti stupňů," doporučuje Jiří Marek, který se kompostem zabývá doslova profesionálně. Ve spolupráci s českobudějovickou ekologickou nadací ROSA je i autorem knížky o kompostování. Při normálním postupu, kdy se na kompost ukládá

do vrstev vše, co je zrovna po ruce, je dobré ho jednou či dvakrát do roka takzvaně přeložit. Zralý by měl být přibližně za rok. "Pro dobrý průběh rozkladu je důležitý vhodný poměr živin. To znamená vhodný poměr různých druhů kompostovaných materiálů. Poměr mezi uhlíkem a dusíkem má být přibližně 30:1," radí Jiří Marek. Hodně uhlíku obsahují piliny, kůra, sláma, spadané listy nebo jehličí (ovšem pozor, to se rozkládá dosti pomalu a ve větším množství působí kysele!). Na dusík jsou bohaté například kuchyňské odpadky, slepičí trus, koňský hnůj či tráva. Strukturu a obsah vlhkosti můžete vylepšit proložením kompostu hlínou, kyselost zase snížíte vápnem.

Existuje více možností, jak kompostovat. Záleží na rozloze zahrady i na množství odpadu, které je k dispozici. Asi nejjednodušší způsob je ukládání na hromadu. Neměla by být o moc vyšší než metr a širší než dva metry, aby dovnitř mělo přístup dostatečné množství vzduchu. Délku si můžete pořídit podle libosti. Kompost lze ohraničit ohrádkou z prken či kůlů. Na menší plochy se používají uzavřené čtvercové ohrádky. Mezery mezi prkny pak umožňují přívod potřebného vzduchu. Mezi kompostovaný materiál a půdu, na níž leží, však v žádném případě nepatří nic, co by mohlo bránit v přístupu mikroorganismům, jejichž přítomnost je pro rozkladný proces nezbytná. Naopak výhodná bývá "podlaha" z vrstvy klacků, která bude působit jako vzdušná drenáž. Kompost tak dostane ještě více tolik potřebného kyslíku. Pokud jde o umístění, doporučuje se umístit kompost na stinnější závětrné místo aby nebyl zbytečně vysušován sluncem a větrem. Komu zvadlá kupa nepřipadá dvakrát vzhledná, může kolem zasázat zelené zástěny, například kvetoucí šípkové keře. Ty určitě neklamou. Navíc porostou jako z vody či spíše z kompostu. Co platí o šípkách, to ovšem neplatí o člověku. Jíst cokoli, co vyrostlo v těsné blízkosti takové zásobárny živin, je jako polykat kapsle s dusíkem. Jeho obsah v rostlinách, které našly útočiště blízko kompostu, totiž nemá se zdravou zeleninou či ovocem rozhodně nic společného. A se zdravím už vůbec ne.



Hnojivo získané z kompostu ovšem nežádoucí látky neobsahuje, naopak je rostlinami dobře přijímáno. Ale i tady platí, že všeho dobrého pomálu. Přiměřené množství na záhon bývá vrstva vysoká přibližně tři centimetry, která se zaryje pod povrch, a to nejlépe na podzim. Na trávník je však vhodný čas na jaře. Na jeden metr čtvereční potřebujete přibližně jeden kilogram kompostu. Výživná dávka prospěje i stromům a keřům, zkrátka nemusí přijít ani domácí květináče.

posekaná tráva i sláma
listí a kůra
piliny či kousky větví
popel ze dřeva
organické zbytky z kuchyně
sáčky od čaje a kávová sedlina

- umělá hmota
- barvy a ředidla
- větve z thuji (brzdí rozklad)
- popel z uhlí
- rostliny napadené chorobami
- potištěný papír

[illegible]

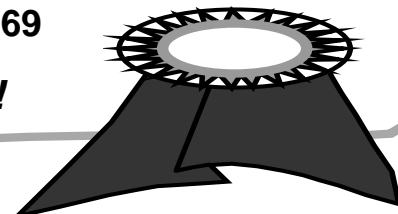
Mezi jubilanty se do příštího vydání objeví :

14. 4. pan Tomáš VITEJČEK, čp. 45

27. 4. pan Ladislav KMENT, čp. 55

3. 6. paní Naděžda Šimčíková, čp. 69

Přejeme Vám hodně zdraví !



OZNAMUJEME

že Sbor dobrovolných hasičů obce Spojil pořádá

v sobotu 10. dubna 2004 od 9 hodín ráno

SBĚR ŽELEZNÉHO ŠROTU

VEŠKERÝ ŽELEZNÝ ŠROT, KTERÉHO SE CHCETE ZBAVIT,
PROSÍME PŘIPRAVIT V UVEDENÝ DEN
PŘED VJEZD VAŠEHO DOMU K SILNICI.

DĚKUJEME ZA VAŠI PODPORU NAŠEHO SDH.

[illegible]

TRADIČNÍ PÁLENÍ ČARODĚJNIC

Pálení čarodějnic se bude konat
v **pátek dne 30. dubna 2003**. Přijďte
na tradiční **opékání vuřtů** u Obecní



hospůdky „Na Strejčku“ ve Spojile a na tradiční **diskotéku**. Po setmění se uskuteční **zapálení velkého ohně** na cestě ke Staročernsku.

[illegible]

DALŠÍ PLÁNOVANÉ AKCE ➡ SLEDUJTE VÝVĚSKY !

DNE 29. KVĚTNA 2003 „KÁCENÍ MÁJE“

DNE 30. KVĚTNA 2003 „DĚTSKÝ DEN“

ಪರ ಲ್ಲ ಕ್ಷ ಮ ಸ ರ ಪರ ಲ್ಲ ಕ್ಷ ಮ ಸ ರ ಪರ ಲ್ಲ ಕ್ಷ ಮ ಸ ರ ಪರ ಲ್ಲ ಕ್ಷ ಮ ಸ

Vydavatel: Obec Spojil, www.volny.cz/obec.spojil, adresa redakce: Spojil č.p. 60, 530 02 Pardubice,
tel./fax : 466 260 112, e-mail: obec.spojil@volny.cz, šéfredaktor: MUDr. Karel Mencl, zástupci redaktora:
M. Čápková, B. Melounová a M. Telecká.

Výtisk je bezplatný, vydáván jako zpravodaj obce Spoil, vychází 6x ročně nákladem 150 výtisků.